

Apellandi nõuded

Apellant palub Euroopa Kohtul:

- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
- mõista teiselt menetlusosaliselt välja kohtuasjades T-371/20 ja T-554/20 ning käesoleva apellatsioonkaebuse läbivaatamisel tekkinud kulud.

Väited ja peamised argumendid

Euroopa Komisjon esitab apellatsioonkaebuse toetuseks kaks väidet.

1. Üldkohus tõlgendas vääralt määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 esimeses lõigus kasutatud väljendit „küsimus, milles institutsioon ei ole veel otsust teinud“.

Üldkohus tõlgendas vääralt väljendit „küsimus, milles institutsioon ei ole veel otsust teinud“, kui ta kohaldas artikli 4 lõike 3 esimest lõiku küsimustele, mida institutsioonis arutatakse või hakatakse lähemal ajal arutama.

2. Üldkohus rikkus õigusnormi kui ta asus seisukohale, et „dokumendi avaldamine kahjustaks oluliselt institutsiooni otsustamisprotsessi“ määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 esimese lõike tähenduses. Teine väide koosneb kahest osast.

Esiteks, Üldkohus asendas vaidlustatud otsusest tuleneva tõlgenduse enda omaga ja esitas vastuolulised põhjendused.

Teiseks, Üldkohus eksis asudes seisukohale, et hindamisel kas „dokumendi avaldamine kahjustaks oluliselt institutsiooni otsustamisprotsessi“ ei ole asjakohane Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (Euroopa Liidu) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes, ja komiteede standardkodukord. Lisaks ei kohaldanud Üldkohus asjaolusid hinnates asjakohaseid õiguslikke kriteeriume ega hinnanud tõendite kogumi kõiki asjakohaseid tegureid.

Eelotsusetaotlus, mille on esitanud Tribunal de première instance de Liège (Belgia) 2. detsembril 2022 – Casino de Spa SA jt

(Kohtuasi C-741/22)

(2023/C 112/25)

Kohtumenetluse keel: prantsuse

Eelotsusetaotluse esitanud kohus

Tribunal de première instance de Liège

Põhikohtuasja pooled

Kaebaja: Casino de Spa SA jt

Vastustaja: État belge (SPF Finances)

Eelotsuse küsimused

1. Kas nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, artikli 135 lõike 1 punkti i ja neutraalse maksustamise põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus see, et liikmesriik kohtleb erinevalt internetiloteriisid, mida korraldab avalik-õiguslik asutus Loterie nationale ning mis on käibemaksust vabastatud, võrreldes teiste interneti hasartmängudega, mida korraldavad eraõiguslikud ettevõtjad ja mis on käibemaksuga maksustatavad, eeldusel, et tegemist on sarnaste teenuste osutamisega?

2. Kas eelmisele küsimusele vastamise raames, seoses tuvastamisega, kas tegemist on kahe sarnase kategooriaga, mis konkureerivad omavahel ja eeldavad käibemaksuga maksustamisel samasugust kohtlemist, või on tegemist eraldi kategooriatega, mille puhul on lubatud erinev kohtlemine, peab liikmesriigi kohus võtma arvesse üksnes asjaolu, et kaks hasartmänguvormi konkureerivad või ei konkureeri omavahel keskmise tarbija seisukohast, selles mõttes, et teenused on sarnased, kui neil on analoogsed tunnused ja nad rahuldavad kasutamise võrreldavuse kriteeriumi alusel tarbijate seisukohast samu vajadusi ning kui olemasolevad erinevused ei mõjuta oluliselt keskmise tarbija otsust kasutada üht või teist teenust (asendamise kriteerium); või peab see kohus võtma arvesse teisi kriteeriume, nagu liikmesriigi kaalutlusõigust kohaldada teatud hasartmängukategooriate suhtes maksuvabastust ja maksustada teisi hasartmängukategooriaid käibemaksuga, loteriide kuulumist eraldi hasartmängukategooriasse, mida on käsitatud käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punktis i, asjaolu, et Loterie Nationale'i ja teiste hasartmängude suhtes kohaldatakse erinevaid õiguslikke raamistikke, nende erinevaid järelevalveasutusi või Loterie Nationale'i suhtes kohaldatavate õigusnormidega seatud ühiskondlikke eesmärgi ja mängijate kaitse eesmärgi?
3. Kas lojaalse koostöö põhimõtet, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikes 3, koostoimes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 267, nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiviga 2006/112, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, ja vajadusel tõhususe põhimõttega, tuleb tõlgendada nii, et see lubab liikmesriigi konstitutsioonikohtul omal algatusel ja ilma ELTL artikli 267 alusel eelotsusetaotlust esitamata, riigisisese õigusnormi – antud juhul 6. jaanuari 1989. aasta Cour constitutionnelle'i (konstitutsioonikohus) eriseaduse (loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle) artikli 8 – põhjal säilitada möödunud ajavahemiku osas riigi põhiseadusega vastuolus olevaks tunnistatud ja sellest tulenevalt tühistatud riigisiseste käibemaksualaste õigusnormide toime, kusjuures liikmesriigi kohtule esitatud tühistamiskaebuse põhjendamiseks on samuti välja toodud nende õigusnormide vastuolu liidu õigusega, kuid kõnealune kohus seda väidet ei analüüsinud, tuginedes üldiselt „eelarve- ja haldusalastele raskustele, mida tekitaks juba tasutud maksu tagastamine“, jättes seega käibemaksuga maksustatud maksukohustuslased täielikult ilma õigusest saada tagasi liidu õiguse vastaselt sisse nõutud käibemaks?
4. Kui eelmisele küsimusele tuleb vastata eitavalt, siis kas needsamad sätted ja põhimõtted, tõlgendatuna eelkõige lähtuvalt 10. aprilli 2008. aasta kohtuotsusest Marks & Spencer, C-309/06, mille kohaselt annavad ühenduse õiguse üldpõhimõtted, sealhulgas neutraalse maksustamise põhimõte, tarneid teostanud või teenuseid osutanud ettevõtjale õiguse saada tagasi temalt nende tarnete või teenuste eest ekslikult sissenõutud summad (10. aprilli 2008. aasta kohtuotsus Marks & Spencer, C-309/06), seavad asjaomasele liikmesriigile kohustuse tagastada maksukohustuslastele liidu õigust rikkudes sisse nõutud käibemaks, kui see tuleneb, nagu käesolevas asjas, hiljem Euroopa Kohtu otsusest, milles on eelotsuse küsimustele vastates leitud esiteks, et tühistatud riigisisese õigusnormid ei ole kooskõlas nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiviga 2006/112, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, ja teiseks, et liidu õigusega ei ole kooskõlas Cour constitutionnelle'i (konstitutsioonikohus) otsus säilitada selle kohtu otsusega tühistatud õigusnormide toime möödunud ajavahemiku osas?
5. Kas nii traditsioonilises keskkonnas kui ka internetis korraldatavate loteriide erinev kohtlemine võrreldes teiste interneti hasartmängude ja kihlvedudega, mis kehtestati 1. juuli 2016. aasta programmiseaduse (loi-programme) artiklitega 29, 30, 31, 32, 33 ja 34, mis tühistati Cour constitutionnelle'i (konstitutsioonikohus) 22. märtsi 2018. aasta otsusega nr 34/2018, kuid mille toimet säilitati pärast nimetatud kuupäeva nende maksude osas, mis olid juba tasutud ajavahemiku eest 1. juuli 2016–21. mai 2018, loob valikulise eelise, mis soodustab nende loteriide korraldajaid, ning on seega Belgia riigi antud abi või Belgia riigi ressurssidest antud abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid, ning mis on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 tähenduses siseturuga kokkusobimatu?
6. Kui eelmisele küsimusele tuleb vastata jaatavalt, siis kas liikmesriikide kohustus tagada õigussubjektide õiguste kaitse, mida abi ebaseadusliku rakendamise kahjustatakse, nii nagu see tuleneb eelkõige 5. oktoobri 2006. aasta kohtuotsusest Transalpine Ölleitung in Österreich, C-368/04, lojaalse koostöö põhimõtte ja ühenduse õiguse üldpõhimõtted, sealhulgas neutraalse maksustamise põhimõtte, mis annavad tarneid teostanud või teenuseid osutanud ettevõtjale õiguse saada temalt nende tarnete või teenuste osutamise eest ekslikult sissenõutud summad tagasi (10. aprilli 2008. aasta kohtuotsus Marks & Spencer, C-309/06), võimaldavad maksukohustuslastel, kes arvestasid käibemaksu ebaseadusliku riigiabi alusel, saada makstud käibemaksule vastav summa tagasi tekkinud kahju eest antava hüvitise kujul?